

3.5 การจัดการบริการในหออภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU)

3.5 การจัดการบริการในหออภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU)

กระบวนการคุณภาพในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดครอบคลุมในเรื่องสถานที่ อุปกรณ์ การป้องกันการติดเชื้อ การดูแลทารกใน NICU ระบบนัดติดตาม ข้อมูลและการวิเคราะห์

1. มีกรอบแนวคิด นโยบาย เป้าหมาย และการพัฒนาหออภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพที่นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร

2. การดูแลทารกใน NICU

2.1 การดูแลอุณหภูมิกาย

- 1) วัดอุณหภูมิกายเมื่อมาถึงหอผู้ป่วยทันที
- 2) ให้ทารกนอนในตำแหน่งที่ไม่มีกระแสลมจากลมธรรมชาติ พัดลมหรือเครื่องทำความเย็นพัดผ่าน
- 3) เมื่อทารกอยู่ในตู้อบต้องเปิดสวิทช์ (power on) ให้ตู้อบทำงาน
- 4) สามารถควบคุมอุณหภูมิทารกแรกเกิด 37 ± 0.2 องศาเซลเซียส
 - เมื่อทารกใช้ skin servo control mode ปรับอุณหภูมิครั้งละ 0.1 องศาเซลเซียส
 - เมื่อทารกใช้ air servo control mode ปรับอุณหภูมิครั้งละ 0.2 องศาเซลเซียส
- 5) สามารถควบคุมอุณหภูมิ ห้องให้อยู่ที่ 26 - 28 องศาเซลเซียส
 - ถ้าทารกอยู่ในตู้อบ อุณหภูมิห้อง 26 ถึง 27 องศาเซลเซียส
 - ถ้าทารกอยู่ใน crib อุณหภูมิห้อง 27 ถึง 28 องศาเซลเซียส
- 6) วัดอุณหภูมิทารกทางรักแร้ถูกต้อง ปรอทแก้วในทารกก่อนกำหนดวัดนาน 5 นาที ทารกครบกำหนดวัดนาน 8 นาที ปรอทติดจอตวัดนานจนถึงสัญญาณเตือนครั้งสุดท้าย (10 นาที)

2.2 การหายใจ

- 1) ตรวจสอบวิธีให้การดูแลทารกที่มีภาวะหายใจลำบาก ได้แก่
 - 1.1) การจัดท่านอนให้อยู่ในท่าเป็นกลาง (neutral position)
 - 1.2) ทารกที่อยู่ในเครื่องหายใจและพันระยะวิกฤต ต้องสลับท่านอนทุก 2 - 4 ชม. นอนคว่ำดีที่สุด
 - 1.3) การทำสรีระบำบัดทรวงอกอย่างถูกต้อง (chest physiotherapy) ในกรณี atelectasis
- 2) การดูดน้ำคัตหลัง
 - 2.1) เครื่องดูดน้ำคัตหลัง มีแรงดูดไม่เกิน 300 มม.ปรอท
 - 2.2) ปรับแรงดูดได้ -80 ถึง -100 มม.ปรอทสำหรับทารก
 - 2.3) ใช้ finger-tip connector ในการดูดน้ำคัตหลัง
 - 2.4) ไม่หยอดน้ำเกลือนอร์มัลเข้าท่อลม
- 3) การดูแลระดับความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือด (SpO_2)

เท่านั้น

- 3.1) มีเครื่อง pulse oximeter เพียงพอ
- 3.2) รักษา SpO₂ อยู่ระหว่าง 90 - 95% ในทารกคลอดก่อนกำหนดเมื่อทารกได้รับออกซิเจน
- 4) การใช้ ambu bag
 - 4.1) ขนาดของ ambu bag 250 cc ในทารกแรกเกิด
 - 4.2) แรงบีบ ambu bag ทำให้หน้าอกขยายเท่าธรรมชาติร่วมกับการใช้ pressure gauge
- 5) การใช้ Endotracheal tube (ETT)
 - 5.1) เลือกขนาด ETT ที่เหมาะสมกับขนาดตัวทารก
 - 5.2) ขนาดหลอดดูดเสมหะที่เหมาะสมกับขนาด ETT
 - 5.3) การยัด ETT ให้ radiopaque line อยู่ด้านซ้ายและตัวเลขบอกความลึกอยู่ด้านขวาของทารก และความยาวของ ETT เหนือปากทารก 4 เซนติเมตร ไม่รวมข้อต่อ
- 6) การใช้เครื่องทำความชื้น (humidifier chamber)
 - 6.1) เปิดสวิตซ์ให้เครื่องทำงาน
 - 6.2) ระดับน้ำใน humidifier chamber อยู่ในระดับที่กำหนด
 - 6.3) ปรับอุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เมื่อใส่ ETT ปรับอุณหภูมิ 32 - 34 องศาเซลเซียส เมื่อไม่ใส่ ETT

2.3 การให้อาหารทารก

- 1) จัดสถานที่ให้มารดา นอนอยู่ใน/ ใกล้หออผู้ป่วย
- 2) จำนวนเตียงของมารดามีเพียงพอ (จำนวนเตียงมารดา : ทารก อย่างน้อย 1 : 2)
- 3) มารดามีส่วนร่วมในการดูแลทารกและการให้นมแม่
- 4) ไม่งดนม ยกเว้น NEC, severe perinatal asphyxia, ปัญหาทางศัลยกรรม สัญญาณชีพไม่คงที่
- 5) มีแนวทางในการเพิ่มนมทุกวัน อย่างถูกต้อง
- 6) บันทึกชนิดของนมที่ให้ทารกทุกมื้อ
- 7) มีตู้เย็น 2 ประตู/ ตู้แช่แข็ง สำหรับเก็บนม

2.4 การป้องกันการติดเชื้อ

- 1) สถานที่และอุปกรณ์
 - 1.1) ทารกแรกเกิดต้องไม่อยู่ปนกับผู้ป่วยเด็กโตหรือผู้ใหญ่
 - 1.2) หอผู้ป่วยทารกแรกเกิดต้องไม่มีลมจากภายนอกพัดเข้ามาภายใน
 - 1.3) มีสถานที่ล้างมือใน หอผู้ป่วยทารกแรกเกิด สำหรับ บุคลากรและมารดาก่อนน้ำต้องเปิด - ปิด โดยไม่ต้องใช้มือสัมผัส และมืออย่างน้อย 1 อ่าง ในห้องที่มีทารกอยู่
 - 1.4) ใช้น้ำยาฟอกมือ iodophor-iodine หรือ 4% chlorhexidine gluconate
 - 1.5) ขวดน้ำยาฟอกมือและกระดาษ/ ผ้าเช็ดมือ วางบนที่สูงที่น้ำกระเด็นไม่ถึง
 - 1.6) มีกระดาษ/ ผ้าเช็ดมือที่ใช้ครั้งเดียวแล้วไปทำความสะอาดใหม่

1.7) ตรวจสอบอุปกรณ์การแพทย์ที่ใช้กับทารก ต้องใช้เฉพาะคน เช่น stethoscope, โปรท
ภาชนะ/อุปกรณ์ทำความสะอาด

1.8) ไม่มีห้องน้ำ ในห้องที่ดูแลผู้ป่วยทารกแรกเกิด

1.9) ทารกสวมเสื้อของโรงพยาบาล

2) การปฏิบัติ

2.1) มีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการล้างมือที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน

2.2) ชุดทำความสะอาดขึ้นออกซิเจนต้องเปลี่ยนขวดและเปลี่ยนน้ำทุกวันหรือเป็นระบบปิด

2.3) มีการดูแลผิวหนังทารกด้วยการเช็ดตัวหรืออาบน้ำตามความเหมาะสมเพื่อลดการติดเชื้อ

2.4) มีการทำความสะอาดสะดือด้วย triple dye หรือ 10% povidone solution หรือ
chlorhexidine solution

2.5 การรักษาเฉพาะโรค

1) ตรวจสอบการรักษาภาวะตัวเหลือง

1.1) มี guideline (AAP, 2004)

1.2) มีเครื่องส่องไฟที่มีประสิทธิภาพ หลอดฟลูออเรสเซนต์แสงสีฟ้า (แผ่นพลาสติกใสไม่แตก ไม่ขุ่น
หลอดติดทุกดวง) หรือ หลอด LED มีเพียงพอเมื่อต้องการใช้

2) มีแนวทางการคัดกรองทารก ROP และการส่งต่อ

3) มีแนวทางการคัดกรองทารก hearing Cyanotic congenital heart disease (CCHD), TSH-PKU

3. การดูแลสถานที่ และการบำรุงรักษาอุปกรณ์

3.1 สถานที่สะอาดและเป็นระเบียบ

3.2 อุปกรณ์การแพทย์มีการบำรุงรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ และมีการตรวจสอบความเที่ยง

4. ข้อมูลและสถานการณ์

4.1 มีทะเบียนผู้ป่วย ระบุวินิจฉัย (แรกรับ และก่อนจำหน่าย) และภาวะแทรกซ้อน

4.2 มีระบบการนัดติดตาม ทารกที่จำหน่าย

4.3 มีการเก็บสถิติ ตัวชี้วัดของหน่วยงาน

1) 5 โรคแรกที่พบบ่อยจากการวินิจฉัยเมื่อแรกรับและก่อนจำหน่าย

2) ภาวะอุณหภูมิกายต่ำ/สูง เมื่อแรกรับ

3) จำนวนทารกที่ได้รับนมแม่อย่างเดียว นมแม่และนมผสม นมผสมอย่างเดียวก่อนกลับบ้าน

4) อัตราการติดเชื้อ

4.1) วิเคราะห์สถานการณ์/ข้อมูล หาสาเหตุ และวางแผนปรับปรุงแก้ไขปัญหา/CQI/นวัตกรรม

4.2) มีการนำเสนอข้อมูล/การแก้ไขปัญหาต่อผู้บริหารโรงพยาบาล/ระดับจังหวัด/ระดับเขตอย่าง

น้อยปีละ 1 ครั้ง

มาตรฐานบริการในหออภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)	หมายเหตุ
1.นโยบาย					
1. มีกรอบแนวคิด นโยบาย เป้าหมาย และการพัฒนาหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดคุณภาพที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงดที่นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร	- มีนโยบาย เป้าหมายการพัฒนาหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดคุณภาพที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงดเป็นลายลักษณ์อักษร ปิดประกาศไว้ที่บริเวณหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดคุณภาพ /บริเวณที่ต้องสื่อสารกับผู้รับบริการโดยตรง (มีปิดประกาศ ถือว่าผ่าน ผ่าน=1 ไม่ผ่าน= 0)		2		1Pค3
2. การดูแลทารกใน NICU / หอผู้ป่วยทารกแรกเกิด (ถาม/สังเกต/ดูรายงานของ จนท.)					
2.1 การดูแลอุณหภูมิกาย					
1) วัดอุณหภูมิกายเมื่อมาถึงหอผู้ป่วย	- ดูรายงาน (บันทึกการพยาบาล) การบันทึกอุณหภูมิทารกแรกรับอุณหภูมิทารกอยู่ในเกณฑ์ 37 ± 0.2 องศาเซลเซียส และทำการแก้ไขอย่างถูกต้องและติดตามทุก 15 - 30 นาที จนกระทั่งอุณหภูมิได้ 37 องศาเซลเซียส ติดต่อกัน 2 ครั้ง		0.5		
2) ให้ทารกนอนในตำแหน่งที่ไม่มีกระแสลมจากลมธรรมชาติ พัดลมหรือเครื่องทำความเย็นพัดผ่าน	- สังเกตและตรวจสอบ ถูกต้องถือว่าผ่าน		0.5		

มาตรฐานบริการในหอภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)	หมายเหตุ
3) เมื่อทารกอยู่ในตู้อบต้องเปิดสวิทช์ (power on) ให้ตู้อบทำงาน	- ตรวจสอบการปฏิบัติ ถูกต้องถือว่าผ่าน		0.5		
4) สามารถควบคุมอุณหภูมิทารกแรกเกิด 37 ± 0.2 องศาเซลเซียส - เมื่อทารกใช้ skin servo control mode ปรับอุณหภูมิครั้งละ 0.1 องศาเซลเซียส - เมื่อทารกใช้ air servo control mode ปรับอุณหภูมิครั้งละ 0.2 องศาเซลเซียส	- สังเกตการควบคุมอุณหภูมิตู้อบ และตรวจสอบอุณหภูมิกายเด็กอุณหภูมิทารกอยู่ในเกณฑ์ 37 ± 0.2 องศาเซลเซียส		0.5		
5) สามารถควบคุมอุณหภูมิห้องให้อยู่ที่ 26-28 องศาเซลเซียส - ถ้าทารกอยู่ในตู้อบ อุณหภูมิห้อง 26 ถึง 27 องศาเซลเซียส - ถ้าทารกอยู่ใน crib อุณหภูมิห้อง 27 ถึง 28 องศาเซลเซียส	- ตรวจสอบจากการบันทึกอุณหภูมิ หอผู้ป่วยอย่างน้อยทุก 4 ชม. พร้อมกันกับอุณหภูมิทารก - อุณหภูมิห้องที่ทารกอยู่ในตู้อบ 26-27 องศาเซลเซียส - อุณหภูมิที่ทารกอยู่ใน crib 27-28 องศาเซลเซียส		0.5		

มาตรฐานบริการในหออภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)	หมายเหตุ
6) วัดอุณหภูมิทารกทางรักแร้ถูกต้อง - การวัดด้วยปรอทแก้ว ในทารกก่อนกำหนด วัดนาน 5 นาที ในทารกครบกำหนดวัดนาน 8 นาที - ปรอทติดจอตวัดนานจนถึงสัญญาณเตือน ครั้งสุดท้าย (10นาที)	สอบถามการปฏิบัติ ถูกต้องถือว่าผ่าน	1	0.5		
2.2 การหายใจ					
1) ตรวจสอบวิธีให้การดูแลทารกที่มีภาวะหายใจลำบาก ได้แก่					
1.1) การจัดท่านอนให้อยู่ในท่าเป็นกลาง (neutral position)	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
1.2) ทารกที่อยู่ในเครื่องหายใจต้องสลับท่านอนทุก 2 - 4 ชม. นอนคว่ำดีที่สุด	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
1.3) การทำสรีระบำบัดทรวงอกอย่างถูกต้อง (chest physiotherapy) ในกรณี atelectasis เท่านั้น	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
2) การดูดน้ำคัดหลัง	อุปกรณ์ถูกต้อง (สังเกตมี normal saline nebulas อยู่ใกล้ทารก และการสอบถาม)				

มาตรฐานบริการในหออภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)	หมายเหตุ
2.1) เครื่องดูดน้ำคัตหลัง มีแรงดูดไม่เกิน 300 มม.ปรอท	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
2.2) ปรับแรงดูดได้ - 80 ถึง -100 มม.ปรอท สำหรับทารก	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
2.3) ใช้ finger-tip connector ในการดูดน้ำคัตหลัง	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
2.4) ไม่หยอดน้ำเกลือนอร์มัลเข้าท่อลม	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
3) การดูแลระดับความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือด (SpO ₂)	อุปกรณ์มีครบ และพร้อมใช้ทุกชิ้น และมีเกณฑ์การเฝ้าระวังภาวะออกซิเจนสูงหรือต่ำเกินไป				
3.1) มีเครื่อง pulse oximeter เพียงพอ	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน	1	0.5		
3.2) รักษา SpO ₂ อยู่ระหว่าง 90-95% เมื่อทารกได้รับออกซิเจน (ดูบันทึก)	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน	1	0.5		

มาตรฐานบริการในหอภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)	หมายเหตุ
4) การใช้ ambu bag					
4.1) ขนาดของ ambu bag 250 cc ในทารกแรกเกิด	ตรวจสอบขนาด ambu bag มีมาตรวัดความดันหรือ safety valve	1	0.5		
4.2) แรงบีบ ambu bag ทำให้น้ำออกขยายเท่าธรรมชาติร่วมกับการใช้ pressure gauge	และสอบถามแรงบีบที่เหมาะสม ตรวจสอบ pressure gauge	1	0.5		
5) การใช้ Endotracheal tube (ETT)	อุปกรณ์มีครบ และพร้อมใช้ทุกชิ้น ถือว่า ผ่านสังเกต/เล่าวิธีปฏิบัติการใช้ ETT ได้ถูกต้องถือว่าผ่าน				
5.1) เลือกขนาด ETT ที่เหมาะสมกับขนาดตัวทารก	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน	1	0.5		
5.2) ขนาดหลอดดูดเสมหะที่เหมาะสมกับขนาด ETT	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
5.3) การยึด ETT ให้ radiopaque line อยู่ด้านซ้าย และตัวเลขบอกความลึกอยู่ด้านขวาของทารก และความยาวของ ETT เหนือปากทารก 4 ซม. ไม่รวมข้อต่อ	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
6) การใช้เครื่องทำความชื้น (humidifier chamber)	ตรวจสอบเครื่องอุปกรณ์ให้ความชื้น อุณหภูมิของอากาศ ของเครื่องช่วยหายใจ ประจำวัน หากมีการปฏิบัติถือว่า ผ่าน				

มาตรฐานบริการในหออภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)	หมายเหตุ
6.1) เปิดสวิทช์ให้เครื่องทำงาน	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
6.2) ระดับน้ำใน humidifier chamber อยู่ในระดับที่กำหนด	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
6.3) ปรับอุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เมื่อใส่ ETT ปรับอุณหภูมิ 32 - 34 องศาเซลเซียส เมื่อไม่ใส่ ETT (มีความสุขสบายของทารกเป็นเกณฑ์)	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
2.3 การให้อาหารทารก					
1) จัดสถานที่ให้มารดา นอนอยู่ใน/ ใกล้หอผู้ป่วย	ตรวจสอบสถานที่		1		
2) จำนวนเตียงของมารดามีเพียงพอ(จำนวนเตียงมารดา:ทารก อย่างน้อย 1:2)	ตรวจสอบสถานที่และจำนวนเตียง		1		
3) มารดามีส่วนร่วมในการดูแลทารกและการให้นมแม่	สอบถาม สังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		1		
4) ไม่งดนม ยกเว้น NEC, severe perinatal asphyxia, ปัญหาทางศัลยกรรม, สัญญาณชีพไม่คงที่	สอบถาม สังเกต ตรวจสอบใบคำสั่งแพทย์ หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		1		

มาตรฐานบริการในหออภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)	หมายเหตุ
5) มีแนวทางในการเพิ่มนมทุกวัน อย่างถูกต้อง	ดูรายงาน (บันทึกการพยาบาล) ตรวจสอบใบคำสั่งแพทย์		1		
6) บันทึกชนิดของนมที่ให้ทารกทุกมื้อ	ดูรายงาน (บันทึกการพยาบาล)		0.5		
7) มีตู้เย็น 2 ประตู/ตู้แช่แข็ง สำหรับเก็บนม	ตรวจสอบตู้เย็นใช้เฉพาะเก็บน้ำนมเท่านั้นและมีการส่งเสริมการเก็บนมแม่		1		
	มีการบันทึกอุณหภูมิตู้เย็นทุกเวร		1		
2.4 การป้องกันการติดเชื้อ					
1) สถานที่และอุปกรณ์					
1.1) ทารกแรกเกิดต้องไม่อยู่ปนกับผู้ป่วยเด็กโตหรือผู้ใหญ่	ต้องมี NICU แยกจาก ICU ทั่วไป ถ้าไม่แยกทารกแรกเกิดออกจากวัยอื่น ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน NICU		2		
1.2) หอผู้ป่วยทารกแรกเกิดต้องไม่มีลมจากภายนอกพัดเข้ามาภายใน	ไม่มีลมจากภายนอกพัดเข้ามาถือว่าผ่าน		1		
1.3) มีสถานที่ล้างมือในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด สำหรับบุคลากรและมารดา ก๊อกน้ำต้องเปิดปิดโดยไม่ต้องใช้มือสัมผัส และมีอย่าง 1 อ่างในห้องที่มีทารกอยู่	ตรวจสอบสถานที่		0.5		

มาตรฐานบริการในหอภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)	หมายเหตุ
1.4) ใช้น้ำยาฟอกมือ iodophor-iodine หรือ 4% chlorhexidine gluconate	ตรวจสอบอุปกรณ์และชนิดของ antiseptic		0.5		
1.5) ขวดน้ำยาฟอกมือและกระดาษ/ ผ้าเช็ดมือ วางบนที่สูงที่น้ำกระเด็นไม่ถึง	ตรวจสอบ หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		
1.6) มีกระดาษผ้าเช็ดมือที่ใช้ครั้งเดียวแล้วไปทำความสะอาดใหม่	ตรวจสอบ หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5		
1.7) ตรวจสอบอุปกรณ์การแพทย์ที่ใช้กับทารก ต้องใช้เฉพาะคน เช่น stethoscope, ปรอทภาชนะ/อุปกรณ์ทำความสะอาด	ตรวจสอบ หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5		
1.8) ไม่มีห้องน้ำในห้องที่ดูแลผู้ป่วยทารกแรกเกิด	ตรวจสอบสถานที่		0.5		
1.9) ทารกสวมเสื้อของโรงพยาบาล	สังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5		
2) การปฏิบัติ					
2.1) มีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการล้างมือที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน	สังเกตและตรวจสอบ ถูกต้อง ถือว่าผ่าน		0.5		
2.2) ชุดทำความสะอาดขึ้นออกซิเจนต้องเปลี่ยนขวดและเปลี่ยนน้ำทุกวันหรือเป็นระบบปิด	สังเกตและตรวจสอบ สอบถาม หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5		

มาตรฐานบริการในหอภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)	หมายเหตุ
2.3) มีการดูแลผิวหนังทารกที่เหมาะสมเพื่อลดการติดเชื้อ ได้แก่ มีการทำความสะอาดสะดือด้วย triple dye หรือ 1% povidine solution หรือ 1% chlorhexidine solution	สังเกตและตรวจสอบ สอบถาม หากมีการปฏิบัติถือว่า ผ่าน		0.5		
2.5 การรักษาเฉพาะโรค					
1) ตรวจสอบการรักษาภาวะตัวเหลือง					
1.1) มี guideline (AAP, 2004)	ตรวจสอบ และสังเกต และขอเอกสาร คู่มือแนวทาง		0.5		
1.2) มีเครื่องส่องไฟที่มีประสิทธิภาพ หลอดฟลูออเรสเซนต์แสงสีฟ้า (แผ่นพลาสติกใส ไม่แตก ไม่ขุ่น หลอดติดทุกดวง) หรือ LED มีเพียงพอเมื่อต้องการใช้	อุปกรณ์รักษาตัวเหลืองได้ มาตรฐานและเพียงพอ		0.5		
2) มีแนวทางการคัดกรองทารก ROP และการส่งต่อ	ตรวจสอบ ขอคู่มือแนวทาง หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5		
3) มีแนวทางการคัดกรองทารก hearing Cyanotic congenital heart disease (CCHD)	ตรวจสอบ ขอคู่มือแนวทาง หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5		

มาตรฐานบริการในหอภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)	หมายเหตุ
4) มีแนวทางการคัดกรองทารก TSH-PKU			0.5		
3. การดูแลสถานที่ และการบำรุงรักษาอุปกรณ์					
3.1 สถานที่สะอาดและเป็นระเบียบ	สังเกต		0.5		
3.2 อุปกรณ์การแพทย์มีการบำรุงรักษาให้สะอาด อยู่เสมอ และมีการตรวจสอบความเที่ยง	สังเกต, สอบถามวิธีปฏิบัติ		0.5		
4. ข้อมูลและสถานการณ์					
4.1 มีทะเบียนผู้ป่วย ระบุวินิจฉัย(แรกรับ และ ก่อนจำหน่าย) และภาวะแทรกซ้อน	ขอดูทะเบียน หากมีถือว่าผ่าน		0.5		
4.2 มีระบบการนัดติดตามทารกที่จำหน่าย	ขอคู่มือที่ระบบการนัดติดตาม หากมี ถือว่าผ่าน		0.5		
4.3 มีการเก็บสถิติตัวชี้วัดของหน่วยงาน	ขอคู่มือเอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูล หากมีถือว่าผ่าน				
1) 5 โรคแรกที่พบบ่อยจากการวินิจฉัยเมื่อแรก รับและก่อนจำหน่าย			0.5		
2) ภาวะอุณหภูมิกายต่ำ/สูง เมื่อแรกรับ			0.5		
3) จำนวนทารกที่ได้รับนมแม่อย่างเดียว นมแม่ และนมผสม นมผสมอย่างเดียวก่อนกลับบ้าน			0.5		

มาตรฐานบริการในหอภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็ก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)	หมายเหตุ
4) อัตราการติดเชื้อ					
4.1) วิเคราะห์สถานการณ์/ข้อมูล ทาสาเหตุ และวางแผนปรับปรุงแก้ไขปัญหา/CQI/นวัตกรรม	ขอคูเอกสาร สรุปรายงาน /รายงานการประชุม ขอคูกิจกรรมCQI/นวัตกรรม		1		
4.2) มีการนำเสนอข้อมูล/การแก้ไขปัญหาต่อผู้บริหารโรงพยาบาล /ระดับจังหวัด/ระดับเขต อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	ขอคูเอกสาร สรุปรายงาน /รายงานการประชุม / รายงานการนำเสนอต่อผู้บริหาร		1		
เกณฑ์ผ่าน ร้อยละ 80	คะแนนในส่วนของ การดูแลเด็ก NB (Sub Total)		37.00		
	คิดเป็นร้อยละ				

หมายเหตุ

หมายถึง ช่องให้กรอกคะแนน

หมายถึง ช่องที่ link คะแนนมาจากแบบสัมภาษณ์/มาตรฐานด้านอื่น (ไม่ต้องกรอกข้อมูล)

หมายถึง สรุปคะแนนจากข้อย่อย (ไม่ต้องกรอกข้อมูล)

แบบสัมภาษณ์แม่ที่ลูกต้องอยู่ในความดูแลเป็นพิเศษ (NICU)

คำถาม	สัมภาษณ์ผู้รับบริการคนที่					สรุป	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5		
คำชี้แจง : ตอบเฉพาะ รพ.ที่มี NICU							
1. การโอบกอดเนื้อแนบเนื้อ เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกทุกข้อ Key :							5ช.
1) ทันทีที่ลูกมีความพร้อมหรือสัญญาณชีพคงที่							
2) ภายใน 24 ชั่วโมงหลังลูกเกิด							
3) เมื่อลูกหายใจหอบเล็กน้อยและใส่ nasal Cannula หรือ continuous positive airway pressure (CPAP)							
4) เมื่อแม่ผ่าตัดคลอดและดมยาสลบสามารถตอบสนองต่อลูกได้							
2. เจ้าหน้าที่ได้สอนสาธิตหรือให้ข้อมูลวิธีบีบและเก็บน้ำนมที่จะทำให้คุณแม่มีปริมาณน้ำนมเพียงพอ เกณฑ์ผ่าน : สอนสาธิต = 1, ไม่ได้สอนสาธิต = 0							5ช.
3. เจ้าหน้าที่ได้บอกคุณแม่หรือไม่ว่าควรบีบน้ำนมวันละกี่ครั้งจึงจะทำให้ปริมาณน้ำนมเพียงพอ Key : อย่างน้อย 8 ครั้งต่อวัน							5ญ.
4. เจ้าหน้าที่ได้สอนคุณแม่เรื่องการดูแลทารกให้สามารถกินน้ำนมแม่ในขณะที่ทารกอยู่ในการดูแลพิเศษอย่างไร ? เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 2 ข้อ							เกณฑ์ Neo-BFHI

แบบสัมภาษณ์แม่ที่ลูกต้องอยู่ในความดูแลเป็นพิเศษ (NICU)

คำถาม	สัมภาษณ์ผู้รับบริการคนที่					สรุป	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5		
Key :							
1) มีการบีบเก็บน้ำนมแม่							
2) คอยช่วยเหลือการให้นมแม่แก่ทารกตามกำหนดเวลา							
3) ให้ทารกฝึกดูดเต้าเปล่า (non-nutritive sucking) เมื่อทารกยังไม่พร้อมดูดและกลืนนมแม่อย่างเต็มที่							
4) เริ่มให้ทารกดูดนมแม่จากเต้าเมื่อทารกพร้อม เพื่อลดเวลาการให้นมแม่ทางสายให้อาหาร							
5) ฝึกการป้อนนมแม่ด้วยแก้ว/ช้อน ป้อนนมแม่ที่บีบไว้เมื่อต้องการเสริมนมแม่ที่บีบไว้							
5. ช่วงที่ทารกได้รับสารอาหารทางหลอดเลือดดำ เคยได้หัวน้ำนมหรือนมแม่ที่บีบได้ในช่วง 0 - 7 วันแรกหรือไม่เกณฑ์ผ่าน : ได้รับ							บันไดขั้นที่6
6. คุณแม่และครอบครัวเข้าไปเยี่ยม/ อยู่ใกล้ทารกในช่วงที่อยู่ในหออภิบาลทารกแรกเกิดทุกวันหรือไม่ เกณฑ์ผ่าน : เยี่ยมทุกวัน = 1 ไม่เยี่ยมทุกวัน = 0							เกณฑ์ที่3 บันไดขั้นที่7
7. คุณแม่และครอบครัวได้รับข้อมูลในการเตรียมตัวก่อนกลับบ้านหรือมารับการตรวจตามนัดอย่างไรบ้าง เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 4 ข้อ Key :							เกณฑ์ที่1 บันไดขั้นที่10 และNeo-BFHI
1. ยังคงปฏิบัติ Kangaroo mother care ที่บ้าน							

แบบสัมภาษณ์แม่ที่ลูกต้องอยู่ในความดูแลเป็นพิเศษ (NICU)

คำถาม	สัมภาษณ์ผู้รับบริการคนที่					สรุป	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5		
2. ให้ทารกกินนมแม่อย่างเดียวจนครบ 6 เดือน/ ยกเว้นมีกรณีมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์							
3. การมารับการตรวจตามนัดกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อติดตามภาวะแทรกซ้อนจากการเจ็บป่วย							
4. การสังเกตอาการผิดปกติของทารกที่ต้องกลับมาพบแพทย์							
5. การฝึกใช้อุปกรณ์พิเศษบางอย่างสำหรับทารก							
6. การเข้ารับบริการการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในเครือข่ายของโรงพยาบาลและชุมชน							

หมายเหตุ

หมายถึง ช่องให้กรอกคะแนน

หมายถึง สรุปคะแนนจากข้อย่อย (ไม่ต้องกรอกข้อมูล)